

B. K.

Sesja naukowa poświęcona pamięci Ignacego Łukasiewicza

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 18/2, 430

1973

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Na jubileusz GTN-u wybito medal pamiątkowy i wydano księgę pamiątkową zawierającą: słowo wstępne — prezesa GTN-u, R. Szewalskiego, pracę *Zarys dziejów Gdańskiego Towarzystwa Naukowego 1922—1972* — pióra M. Pelczara, bibliografię prac TPNiS w Gdańsku, bibliografię prac GTN-u i wykaz członków obu towarzystw.

Zygmunt Brocki

SESJA NAUKOWA POŚWIĘCONA PAMIĘCI IGNACEGO ŁUKASIEWICZA

Staraniem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego odbyła się w Warszawie, w dniu 11 grudnia 1972 r., sesja naukowa poświęcona pamięci magistra farmacji Ignacego Łukasiewicza, twórcy przemysłu naftowego — z okazji 150-letniej rocznicy urodzin i 90-letniej rocznicy śmierci.

Otwarcia sesji dokonał prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, prof. Leszek Krówczyński. Pierwszy referat *Ignacy Łukasiewicz jako farmaceuta i wynalazca* wygłosił doc. Wojciech Roeske. Główny akcent w referacie położony był na stwierdzenie, że geneza światowej petrochemii wywodzi się z laboratorium polskiej apteki. Ignacy Łukasiewicz i Jan Zeh byli dyplomowanymi magistrami farmacji. Ich wiedza chemiczna, zdobyta w czasie studiów farmaceutycznych, umożliwiła im otrzymanie frakcji naftowej z oleju skalnego przez zastosowanie destylacji frakcjonowanej.

Docent Roeske wyraźnie podkreślał priorytet polskiego wynalazcy przed Beniaminem Sillimanem, amerykańskim profesorem chemii, który dopiero w rok później uzyskał te same rezultaty w badaniach nad ropą naftową. Łukasiewicz badał ropę naftową, chcąc z niej otrzymać preparat farmaceutyczny pn. *Oleum Petrae album*; dopiero negatywne wyniki skłoniły go do podjęcia starań nad pełnym wykorzystaniem ropy.

Łukasiewicz był również konstruktorem pierwszej lampy naftowej. Dzień 31 lipca 1853 r., w którym po raz pierwszy zapalono lampę pomysłu Łukasiewicza z destylatem przez niego uzyskanym, uznany został za początek dziejów polskiego i światowego przemysłu naftowego.

Po referacie doc. Roeskego odbyła się dekloracja 12 farmaceutów, którym przyznano medal im. Ignacego Łukasiewicza *Pro pharmacia bene meritis*. Dekloracji dokonał prof. Leszek Krówczyński, przedstawiając jednocześnie zasługi odznaczonych. Medal im. Łukasiewicza przyznawany jest za wybitne zasługi naukowe, dydaktyczne, zawodowe i społeczne.

Kolejny referat *Ignacy Łukasiewicz, założyciel i organizator przemysłu rafineryjnego*, wygłosił prof. Jan Cząstka, opisując współpracę Łukasiewicza z Tytusem Trzeciekim przy pierwszych próbach wydobycia ropy naftowej w Bóbrce oraz dalszy rozwój działalności nad eksploatacją złóż.

Dr Witold Włodzimierz Głowiacki omówił zaangażowanie pioniera przemysłu naftowego w działalność społeczną i wyzwolenczą, wygłaszając referat *Praca patriotyczna i polityczno-społeczna Ignacego Łukasiewicza*.

Film *Prometeusz Polski* zakończył program sesji.

B. K.

WYSTAWA POLSKA KSIĄŻKA MORSKA 1512—1972

W „Kwartalniku Historii Nauki i Techniki” R. 13: 1968 s. 515—516 zrelacjonowana jest wystawa *Książka morska 1512—1967*, zorganizowana w Gdańsku w 1967 r. przez Wydawnictwo Morskie i Muzeum Morskie. 6X 1972 w Muzeum Historii Miasta Gdańska (Ratusz Głównomiejski, otwarta została taka sama wy-